

Programma's

Hendrik-Ido-Ambacht

Programma 1 Sociaal, welzijn en educatie

Wat willen we bereiken?

Programma 1

In Ambacht moet iedereen gewoon mee kunnen doen. We hechten veel waarde aan goede, bereikbare voorzieningen waar jong en oud elkaar ontmoeten. Met de oplevering van het nieuwe binnenzwembad De Louwert en een nieuw schoolgebouw voor SOL Villa Ambacht, heeft ons voorzieningenniveau in 2019 een stevige impuls gekregen. We vinden het ook belangrijk dat onze inwoners zo veel mogelijk zelfstandig en volwaardig deelnemen aan de maatschappij. Daarom zijn we in 2019 onder andere gestart met het opstellen van het preventieplan sociaal domein. Samen met onze inwoners en maatschappelijke organisaties kunnen we de juiste begeleiding, voorlichting en ondersteuning te bieden. Door ons voorzieningenaanbod te innoveren houden we hulp en ondersteuning ook in de toekomst betaalbaar.

Acties programma 1

Wat gaan we daar voor doen?

Aanpak sociaal isolement

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ Kwaliteit

Het voorkomen van een sociaal isolement vraagt om verschillende invalshoeken:

- Het signaleren van eenzaamheid.
- Het stimuleren van laagdrempelige activiteiten waar mensen elkaar kunnen ontmoeten.

De aanpak hiervan zien we terug in het lokaal Preventieplan Sociaal Domein, wat is gebaseerd op de uitkomsten van de lokale workshops en de conferentie in 2019. Onze lokale partners brachten tijdens deze bijeenkomsten hun ideeën in voor dit plan.

Doorontwikkeling Hi5Ambacht

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ Kwaliteit

In de tweede helft van 2019 begonnen de voorbereidingen voor een inhoudelijke en organisatorische visie op de doorontwikkeling van Hi5Ambacht. In deze visie besteden we aandacht aan twee zaken:

- De maatschappelijke rol van Hi5Ambacht binnen het sociaal domein.
- De bijdrage die Hi5Ambacht kan leveren aan preventie.

Gezondheidsbeleid

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

Het programma 'Samen voor Gezond' zet in op drie punten:

1. Mentale weerbaarheid: het bevorderen van de deskundigheid van gymnastiekdocenten en de begeleiders in het onderwijs. Weerbaarheidstraining is een vast onderdeel van de reguliere gymnastieklessen in het onderwijs.
2. Gezonde leefstijl: stimuleren van gerichte aandacht voor rookvrije scholen, het jongerenwerk kreeg training/voorlichting over alcohol en drugs en ouders zijn bereikt met het stellen van grenzen bij middelengebruik en het voorkomen van overgewicht.
3. Bevorderen van de eigen kracht bij ouderen: denk aan een gezond- en fitheidsdag vol adviezen over voeding en bewegen, een bijdrage aan het project Valpreventie en aandacht voor de dementievriendelijke gemeente.

De 'Lokale nota publieke gezondheid voor 2020-2023' is voorbereid en aangepast aan het preventieplan.

Integraal huisvestingsplan scholen

Portefeuillehouder: André Flach

■ **Kwaliteit**

In 2019 werkten we aan een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP), onder begeleiding van een extern bureau, de schoolbesturen en de besturen van kinderopvangorganisaties. Samen met hen zochten we, vanuit eerder vastgestelde uitgangspunten voor de onderwijshuisvesting, naar een passende aanpak van de gesignaleerde knelpunten in 2034. De voorspelling is dat er in De Volgerlanden dan een tekort aan lokalen is, terwijl er in het westen van de gemeente juist een overschot aan lokalen is. En die lokalen bevinden zich in schoolgebouwen die oud zijn en niet meer voldoen aan de eisen van de tijd. Om deze knelpunten aan te pakken zijn in overleg verschillende scenario's uitgewerkt en beoordeeld. Met een breed gedragen voorkeursscenario is de raad in december 2019 geïnformeerd over de globale inhoud van het nieuwe IHP.

Kunstgrasvelden

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

In de zomer van 2018 zijn de kunstgrasvelden van de voetbalverenigingen gekeurd, waarbij veld 5 van voetbalvereniging IFC werd afgekeurd. In 2019 zijn voorbereidingen getroffen om dat veld te vervangen. Volgens het coalitieprogramma mogen er bij nieuwe velden geen rubberkorrels gebruikt worden en daarom is er gekozen voor een alternatief.

Lobby vrijstelling sollicitatieplicht

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

We spannen ons in om een aantal specifieke doelgroepen vrijstelling te geven van de sollicitatieplicht. Denk aan:

- Alleenstaande ouders met jonge kinderen.
- Mensen die voor een ernstig zieke partner zorgen.
- Mensen die een groot deel van hun tijd besteden aan vrijwilligerswerk.

Omdat het beleid en de uitvoering van de Participatiewet zijn overgedragen aan de Sociale Dienst Drechtsteden, brachten we dit thema, bestuurlijk en ambtelijk, regionaal onder de aandacht. We streven ernaar om de gewenste vrijstelling op te nemen in het nog op te stellen regionale uitvoeringsprogramma sociaal domein.

Multifunctionele ontmoetingsplaats Cascade

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

Volgens het coalitieprogramma maken we van Cascade een multifunctionele ontmoetingsplaats voor alle inwoners. In het bestuurlijk overleg met de stichting Cascade bespraken we hoe we naar het gebouw kijken en hoe we dat willen ontwikkelen. We zouden in het najaar van 2019 starten met de bespreking van het doel en de ontwikkeling van een gezamenlijke visie. Vanwege bestuurlijke en organisatorische factoren spraken we af om medio 2020 met deze bespreking te starten. Ter voorbereiding hierop zullen we onder meer ideeën van gebruikers van het gebouw verzamelen en mogelijkheden verkennen.

Preventieplan Sociaal Domein

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

Begin 2019 startten we, onder begeleiding van een externe procesbegeleider, met de voorbereidingen voor het lokaal Preventieplan Sociaal Domein dat uiteindelijk samen met maatschappelijke organisaties en inwoners is opgesteld. Ook de raad was hierbij betrokken en is op de hoogte gehouden van de voortgang van het plan. We hebben in 2019

- lokale workshops georganiseerd voor diverse instellingen,
- bewoners op verschillende momenten en plaatsen in de gemeente geënuquêteerd,
- een werkconferentie voor maatschappelijke partners en vrijwilligersorganisaties gehouden en
- data-onderzoek verricht.

In het najaar van 2019 is gestart met de opstelling van het plan.

Sociale Kaart

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

Volgens het coalitieprogramma gaan we met een sociale kaart-app de zichtbaarheid en vindbaarheid van het lokale voorzieningenaanbod in het sociaal domein verbeteren. In 2019 selecteerden we een app-ontwikkelaar, die vervolgens is gestart met bouwen.

Versterken sociaal wijkteam

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

Eind 2018 besloot de gemeenteraad om het Sociaal Wijkteam weer tijdelijk te versterken, tot 1 januari 2020. Reden hiervoor was het nog op te stellen lokaal Preventieplan Sociaal Domein. De verwachting was, dat dit plan in 2019 vastgesteld zou worden en dat er na de vaststelling een definitief besluit kon worden genomen over de samenstelling van het Sociaal Wijkteam. Om het plan zorgvuldig en in overleg met onze maatschappelijke partners voor te bereiden, was echter meer tijd nodig. Eind 2019 is daarom een voorstel voorbereid om de tijdelijke formatie van het Sociaal Wijkteam voor een aantal maanden door te laten lopen.

Visie op beschermd wonen en beschermd thuis

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

Regionaal is in 2019 gestart met de voorbereiding van financiële en inhoudelijke samenwerkingsafspraken over Beschermd Wonen en Opvang. Hierbij gingen we uit van het nieuwe objectief verdeelmodel 'Beschermd Wonen en Opvang'. Dit leidde eind 2019 tot een overzicht van activiteiten die in 2020 moeten plaatsvinden en die duidelijkheid geven over de financiële consequenties. Daarnaast zijn activiteiten benoemd die de instroom van de 'lichtste cliënten' in Beschermd Wonen kunnen beperken en de uitstroom kunnen bevorderen. Over de stand van zaken is de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

Vrijwilligersbeleid

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

Het opstellen van het vrijwilligersbeleid is in 2019 uitgesteld naar begin 2020. Dat heeft te maken met het vertraagde Preventieplan Sociaal Domein, waar bij de totstandkoming ervan ook vrijwilligersorganisaties bij betrokken waren. Met het te verschijnen preventieplan bepalen we wat er nog in een nota vrijwilligersbeleid moet komen te staan. Wel zijn we in 2019 gestart met de voorbereidingen voor de ontwikkeling van een sociale kaart-app. Die app brengt later ook vraag en aanbod van vrijwilligerswerk bij elkaar.

Lopende, grote beleidstrajecten

Wat gaan we daar voor doen?

Brede adviesraad sociaal domein

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

In 2019 kreeg de beleidsadviesraad Jeugd/WMO een onafhankelijke voorzitter en nieuwe leden. Hierdoor willen we

- burgers en cliënten breder betrekken bij het Sociaal Domein en
- de signaalfunctie versterken over het gevoerde gemeentelijk Sociaal Beleid.

De beleidsadviesraad kwam inmiddels al verschillende keren bijeen en er was een eerste bespreking over het concept-Lokaal Preventieplan Sociaal Domein. Voor het functioneren van de beleidsadviesraad is in 2019 een verordening voorbereid.

Collectie Spoor

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ **Kwaliteit**

In het eerste halfjaar van 2019 droegen we het gebouw Den Brommert over aan het Historisch Genootschap, waarna is gestart met de renovatie en uitbreiding. Samen met het genootschap bereidden we de verhuizing voor van de collectie Spoor vanuit de opslag 'Hizkia van Kralingen' naar Den Brommert en maakten we afspraken over het in bruikleen geven van de collectie. Hieruit volgden een verhuisprotocol en een bruikleenovereenkomst.

Lokaal plan Meerjarenperspectief Jeugdhulp

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

Na de vaststelling van de nota 'Van de Jeugdhulp versterken naar de jeugd versterken' (lokale impuls jeugd) zetten we in op verschillende activiteiten die 'de beweging naar de voorkant' moeten stimuleren:

- Het netwerk pleegouders en het netwerk ouders van kinderen met autisme organiseerden activiteiten in de eigen omgeving van de kinderen en hun ouders.
- In de Petrakerk begonnen de Moedermorgens en aan het eind van 2019 maakten we afspraken met de Stichting Buurtgezinnen.nl om in onze gemeente te beginnen.
- De activiteiten van het autismeteam van voetbalvereniging IFC zijn voortgezet.
- Vanuit de professionele omgeving werd in samenwerking met het jeugdteam een training gegeven aan kinderen in een echtscheidingssituatie.
- Hi5Ambacht ontwikkelde een aanbod gericht op de doelgroep 12 t/m 15 jaar
- Het School Maatschappelijk Werk was actief op het voortgezet onderwijs.

Maatschappelijke begeleiding Statushouders

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

De maatschappelijke begeleiding van statushouders in onze gemeente is in 2019 breed geëvalueerd door

- de gemeente en de maatschappelijke partners en
- onderzoekers van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Met de evaluatie bereidden we in overleg met onze partners een plan van aanpak voor, wat we vervolgens opstelden.

Via deze aanpak speelden we in op naderende wijzigingen die verband houden met de nieuwe Wet inburgering die in 2021 gaat gelden en die de gemeente nieuwe verantwoordelijkheden geeft.

Nota Mantelzorgbeleid

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

Op 11 juni 2019 stelde de gemeenteraad het nieuwe mantelzorgbeleid voor de periode 2019 - 2022 vast. In die nota staat, naast de bestaande initiatieven, een aantal nieuwe initiatieven en speerpunten om de lasten van mantelzorgers te verminderen. Een aantal van de nieuwe initiatieven:

- Zorgboerderij Het Gewone Huis biedt dagbesteding zonder indicatie en dat is een nieuwe vorm van respijtzorg (tijdelijk overnemen van de mantelzorg).
- Het aantal uren van Bureau Sociaal Raadsliden is uitgebreid om specifiek mantelzorgers te adviseren over regelingen en vergoedingen.
- We spraken met MEE Mantelzorg om te kijken hoe we jonge mantelzorgers beter in beeld kunnen krijgen en kunnen ondersteunen.

Mantelzorgwaardering

Daarnaast reikten we ook in 2019, op basis van de nota, het mantelzorgcompliment (VVV-cadeaukaart van 100 euro) uit. In totaal deelden we 570 mantelzorgcomplimenten uit in 2019.

Overdracht participatieplekken

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

In 2019 is in de Drechttraad, volgens de GRD-begroting 2020, tevergeefs een voorstel besproken om het instrument participatieplekken te beëindigen. Daarom zijn eind 2019 de contracten met de leerwerkbedrijven, die de participatieplekken in deze regio uitvoeren, met een jaar verlengd. Ongeacht de uitkomst van (toekomstige) regionale besluiten, namen wij in ons Preventieplan Sociaal Domein op, dat we de doelgroep aan de onderkant van de arbeidsmarkt willen blijven ondersteunen.

Personen met verward gedrag

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

Voor de opvang van personen met verward gedrag bestaan lokaal al praktische afspraken waarin politie, corporaties, zorginstellingen, huisartsen en het Sociaal Wijkteam nauw samenwerken. Eind 2019 troffen we regionaal en in overleg met de GGD voorbereidingen voor de invoering van de Wet verplichte GGZ per 1 januari 2020, als opvolger van de Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (BOPZ).

Verordening Leerlingenvervoer

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

Voor het leerlingenvervoer bereidden we in 2019 een nieuwe verordening voor die is gebaseerd op de modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en die is aangepast op onze lokale situatie. Het lokaal maatwerk, dat we in voorgaande jaren hanteerden voor kinderen met een bijzondere zorgbehoefte, is verwerkt in het voorstel.

Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs

Portefeuillehouder: André Flach

■ **Kwaliteit**

Op 7 oktober 2019 bepaalde de gemeenteraad de nieuwe Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs. De verordening geldt sinds 1 januari 2020.

Werk en inkomen(sondersteuning)

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

De aanhoudende economische groei had in 2019 een positief effect op de werkgelegenheid in de Drechtsteden. Het aantal vacatures steeg en het aantal bijstandsgerechtigden daalde met 3,3%. In Hendrik-Ido-Ambacht daalde het aantal mensen in de bijstand ook, van 321 naar 307.

Om elke uitkeringsgerechtigde een zo goed mogelijke positie op de arbeidsmarkt te kunnen bieden, ontwikkelde de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) in 2019 een nieuw instrumentarium: Perspct. Perspct is een arbeidsmarktgericht programma waarbinnen een cliënt zowel intensieve begeleiding als vakgerichte training krijgt. Tegelijkertijd leert hij/zij op de werkvloer werknemersvaardigheden, die als opstap dienen naar een baan. De SDD werkt hier nauw samen met Drechtwerk.

Vanuit het Actieplan Lokale Economie onderzoeken we wat we lokaal extra kunnen doen om meer inwoners aan werk te helpen. We streven naar een sterkere verbinding tussen ons bedrijfsleven en Baanbrekend Drechtsteden. We zijn momenteel in gesprek met Baanbrekend Drechtsteden.

De afname van het aantal bijstandsgerechtigden in de regio leidt helaas nog niet tot een kostendaling. De SDD moet onder andere meer doen om mensen naar de arbeidsmarkt te leiden, ook omdat inkomsten vanuit de Vangnetregeling (deels) wegvallen. Door de gedaalde tekorten komen ze voor deze regeling niet meer in aanmerking.

WMO Beleidsplan

Portefeuillehouder: Steven van Die

■ **Kwaliteit**

De Sociale Dienst Drechtsteden won voor het opstellen van de Regionale Beleidsvisie Sociaal Domein Drechtsteden informatie in bij de Drechttraad, het Drechtstedenbestuur, maatschappelijke partners, lokale gemeenteraden en inwoners van de Drechtstedengemeenten. Hun input is in 2019 verwerkt in het plan, dat aan het eind van het jaar werd vastgesteld.

Wat mag het kosten ?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim.begrot.2019			Begrot.wijz.2019			Begrot.totaal 2019			Realisatie 2019			Saldo 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4.2 - Onderwijshuisvesting	-28	1.430	1.402	11	-142	-131	-17	1.289	1.272	-20	1.176	1.156	3	112	115
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-85	1.239	1.154	-199	276	77	-284	1.515	1.231	-375	1.577	1.202	91	-62	28
5.1 - Sportbeleid en activering	-526	1.018	492	0	75	75	-526	1.093	567	-525	1.105	581	-2	-13	-14
5.2 - Sportaccommodaties	-64	2.022	1.959	0	47	47	-64	2.069	2.005	-74	1.723	1.649	11	346	357
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-624	1.041	418	-9	1.305	1.296	-633	2.346	1.713	-654	2.303	1.649	21	43	64
5.6 - Media	0	534	534	0	-13	-13	0	521	521	0	512	512	0	9	9
5.71 - (openlucht) recreatie	0	510	510	0	11	11	0	521	521	0	510	510	0	10	10
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	-50	1.814	1.764	0	137	137	-50	1.951	1.901	-26	1.777	1.752	-24	174	150
6.2 - Wijkteams	-59	1.750	1.690	0	250	250	-59	1.999	1.940	0	1.854	1.854	-59	145	86
6.3 - Inkomensregelingen	-4.657	5.958	1.301	-146	237	91	-4.803	6.195	1.392	-4.695	6.140	1.444	-108	55	-53
6.4 - Begeleide participatie	0	1.094	1.094	0	45	45	0	1.139	1.139	0	1.103	1.103	0	35	35
6.5 - Arbeidsparticipatie	0	570	570	0	97	97	0	667	667	0	644	644	0	24	24
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	319	319	0	36	36	0	355	355	0	371	371	0	-16	-16
6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	0	3.501	3.501	0	727	727	0	4.228	4.228	0	4.358	4.358	0	-130	-130
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	0	3.470	3.470	0	1.609	1.609	0	5.080	5.080	0	5.177	5.177	0	-97	-97
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	0	-237	-237	0	-198	-198	0	-434	-434	0	-610	-610	0	175	175
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	0	874	874	0	-44	-44	0	830	830	0	839	839	0	-8	-8
7.1 - Volksgezondheid	0	1.593	1.593	0	154	154	0	1.747	1.747	0	1.624	1.624	0	122	122
Resultaat	-6.093	28.501	22.408	-344	4.609	4.265	-6.437	33.110	26.673	-6.369	32.185	25.816	-68	925	857

Specificaties begrotingswijzigingen t/m raad december

Bron	Bedrag	Begrotingsrechtmatigheid voor:	Akkoord:
Kadernota 2020	10		
Winternota 2019	100	Programma 1	Ja/nee
Diversen	-20		
Saldo begrotingswijzigingen	90		

Uitsplitsing van het eindresultaat naar lasten en baten (op basis van gewijzigd begroting)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim.begrot.2019	Begrot.wijz.2019	Begrot.totaal 2019	Realisatie 2019	Saldo 2019
Lasten					
4.2 - Onderwijshuisvesting	1.430	-142	1.289	1.176	112
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.239	276	1.515	1.577	-62
5.1 - Sportbeleid en activering	1.018	75	1.093	1.105	-13
5.2 - Sportaccommodaties	2.022	47	2.069	1.723	346
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.041	1.305	2.346	2.303	43
5.6 - Media	534	-13	521	512	9
5.71 - (openlucht) recreatie	510	11	521	510	10
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	1.814	137	1.951	1.777	174
6.2 - Wijkteams	1.750	250	1.999	1.854	145
6.3 - Inkomensregelingen	5.958	237	6.195	6.140	55
6.4 - Begeleide participatie	1.094	45	1.139	1.103	35
6.5 - Arbeidsparticipatie	570	97	667	644	24
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	319	36	355	371	-16
6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	3.501	727	4.228	4.358	-130
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	3.470	1.609	5.080	5.177	-97
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	-237	-198	-434	-610	175
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	874	-44	830	839	-8
7.1 - Volksgezondheid	1.593	154	1.747	1.624	122
Totaal Lasten	28.501	4.609	33.110	32.185	925
Baten					
4.2 - Onderwijshuisvesting	-28	11	-17	-20	3
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-85	-199	-284	-375	91
5.1 - Sportbeleid en activering	-526	0	-526	-525	-2

5.2 - Sportaccommodaties	-64	0	-64	-74	11
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-624	-9	-633	-654	21
5.71 - (openlucht) recreatie	0	0	0	0	0
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	-50	0	-50	-26	-24
6.2 - Wijkteams	-59	0	-59	0	-59
6.3 - Inkomensregelingen	-4.657	-146	-4.803	-4.695	-108
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
7.1 - Volksgezondheid	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-6.093	-344	-6.437	-6.369	-68
Resultaat	22.408	4.265	26.673	25.816	857

Toelichting financiële afwijkingen

Lasten

Onderwijshuisvesting

De toegerekende salaris- en kapitaallasten zijn lager dan begroot als gevolg van meer geschreven uren (€ 42.000) en lagere kapitaallasten (€ 144.000) door een correctie op de toegerekende rente.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

De kosten van Hi5Ambacht zijn € 70.000 hoger dan geraamd. Hiertegenover staan ook meer inkomsten uit cofinanciering (zie toelichting onder de baten). Per saldo neutraal. Vanuit het Rijk hebben wij € 20.000 meer ontvangen voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Dit bedrag is overgeboekt naar de geormerkte gelden op de balans en staat daarom zowel bij de uitgaven als de inkomsten geboekt (per saldo neutraal). De aan dit taakveld toegerekende salarislasten zijn € 31.000 lager dan begroot omdat er minder uren zijn geschreven.

Sportaccommodaties

In 2019 is het oude binnenzwembad buiten gebruik gesteld en is de boekwaarde afgeboekt ten laste van de reserve boekwaarde zwembad De Louwert. De boekwaarde op het moment van afboeken was lager dan het bedrag van de reserve, wat resulteert in lagere afschrijvingslasten van € 146.000. Verder is in 2019 alleen het noodzakelijke onderhoud aan het oude binnenbad van zwembad De Louwert uitgevoerd waardoor € 47.000 resteert op het onderhoudsbudget. De aan dit taakveld toegerekende rentelasten zijn € 111.000 lager dan begroot, voornamelijk door een correctie op de toegerekende rente. Een voordeel van circa € 31.000 kan worden verklaard door de ontvangen specifieke uitkering sport (SPUK).

Samenkracht en burgerparticipatie

In de meicirculaire is € 36.000 beschikbaar gesteld voor de verhoging van het taalniveau van de huidige groep inburgeraars. Dit bedrag is gestort in de reserve Lokale Demografische Groei (programma 4). Zowel de (overige) uitgaven als inkomsten voor de begeleiding van statushouders zijn € 20.000 lager dan begroot. Per saldo is dit neutraal.

Op het budget vrijwilligersondersteuning resteert € 36.000, voornamelijk als gevolg van het bedrag van € 30.000 dat bij de bestemming van het resultaat 2018 beschikbaar is gesteld voor de realisatie van de sociale kaart app. De kosten van de implementatie van deze app worden in 2020 gemaakt. Op het budget leefbaarheid is € 32.000 over doordat bepaalde activiteiten niet zijn doorgegaan of zijn uitgelopen naar 2020. De toegerekende salaris- en kapitaallasten zijn € 42.000 lager als gevolg van minder geschreven uren en een correctie op de toegerekende rente.

Wijkteams

In 2019 is € 199.000 beschikbaar gesteld uit de reserve sociaal domein voor een eenmalige formatie-uitbreiding van het jeugdteam voor de periode van een jaar (2019-2020). Van dit bedrag is in 2019 € 82.000 uitgegeven. De kosten voor het opstellen van het preventieplan Sociaal Domein vallen € 13.000 lager uit dan verwacht. Bij de circulaire(s) is € 15.000 beschikbaar gesteld voor ambulantisering van de zorg. Dit bedrag is niet uitgegeven in 2019.

Inkomensregelingen

Het tekort op inkomensondersteuning is voor ons € 186.673. Dit is ongeveer € 10.000 hoger dan eerder werd verwacht. Bij minimabeleid, met name individuele bijstand, persoonlijk minimabudget en bijzondere bijstand voor bewindvoering was in de tweede helft van 2019 een afvlakking van de groei zien. Per saldo hebben we hier een voordeel op van € 60.000. Er zijn minder apparaatskosten voor dit taakveld gemaakt door de SDD dan geraamd. Het declarabele deel van de BBZ is hoger dan geraamd. De extra lasten worden gecompenseerd door extra inkomsten van het ministerie.

Maatwerkdienstverlening 18+

Het resultaat op zowel WMO huishoudelijke ondersteuning geeft een negatief resultaat van € 115.00. Dit wordt voor een deel veroorzaakt doordat er door het abonnementstarief een enorme groei is. Ook is er met meer inkomsten van de eigen bijdrage CAK rekening gehouden dan er in werkelijkheid is ontvangen.

Wmo begeleiding en kortdurend verblijf geeft een nadeel van € 40.000 Het aantal indicaties individuele begeleiding en dagbesteding is afgelopen jaar gestegen. De belangrijkste oorzaak van de stijging van deze voorzieningen is de extramuralisering en ambulantisering. Mensen blijven langer thuis waardoor steeds meer zorg wordt geboden in de thuissituatie in plaats van in instellingen. Hierbij wordt de dagbesteding vooral ingezet om de druk op mantelzorgers te verlichten. Er zijn minder apparaatskosten voor dit taakveld gemaakt door de SDD dan geraamd.

Maatwerkdienstverlening 18-

De 2^e burap van de Service organisatie Jeugd gaf nog een tekort van € 1,5 miljoen, dit is voor ons nog een nadeel van € 85.000.

Geëscaleerde zorg 18+

Over 2019 is een (voorlopige) afrekening ontvangen voor uitvoering beschermd wonen en opvang. In totaal is er € 668.000 terug te ontvangen (Dordrecht is centrumgemeente), waarvan bij de Winternota 2019 al € 494.000 voordeel was ingeboekt. Per saldo € 174.000 voordeel op beschermd wonen en opvang.

Volksgesondheid

Wegens ziekte van een ingehuurd medewerker zijn de kosten van inhuur lager dan begroot. De toegerekende loonkosten zijn lager omdat er minder uren zijn geschreven.

De 2^e burap van de Dienst Gezondheid en Jeugd gaf een voordeel van totaal € 0,9 miljoen, dit is voor ons een voordeel € 54.000.

Baten

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

De totale inkomsten uit cofinanciering ter dekking van de kosten Hi5Ambacht zijn € 70.000 hoger dan geraamd. Zie ook de toelichting onder de lasten. Vanuit het Rijk hebben wij € 20.000 meer ontvangen voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid.

Wijkteams

De kosten voor de exploitatie van het Wmo-loket van € 59.000,- konden niet worden doorbelast aan de SDD omdat deze bijdrage al in de begroting van de SDD was verwerkt.

Inkomensregelingen

De inkomsten van het ministerie van SoZaWe waren minder dan rekening werd gehouden. De uitgaven aan de SDD zijn daar ook aan aangepast.

Programma 2 Ruimtelijke ordening, economie en wonen

Wat willen we bereiken?

Programma 2

We stelden in 2019 een flink aantal visies en plannen vast die bijdragen aan de leefbaarheid en het woon- en werkklimaat van onze gemeente. Daarmee zetten we de ambities en de koers voor de komende jaren stevig neer:

- Er verscheen een nieuwe Detailhandelsvisie.
- Samen met de ondernemers zijn we begonnen met de uitvoering van het Actieplan Lokale Economie.
- In het Actieplan Duurzaamheid staat hoe we Ambacht duurzamer willen maken. We bekeken hoe we om willen gaan met bijvoorbeeld energiebesparing en biodiversiteit. We zijn in 2019 al gestart met de uitvoering van een aantal acties.
- Op 9 september stelde de raad de lokale Woonvisie vast.
- We troffen voorbereidingen voor de invoering van de Omgevingswet: in januari stelden we hiervoor het Koersdocument vast en in juni een Plan van Aanpak.

Acties programma 2

Wat gaan we daar voor doen?

Actieplan lokale economie

Portefeuillehouder: André Flach

■ Kwaliteit

De samenwerkende partners - de gemeente, de Vereniging Ambachtse Ondernemers en de Detailhandelsraad - startten in 2019 voortvarend met de uitvoering van het Actieplan Lokale Economie. De volgende actiepunten zijn inmiddels afgerond:

- Het Broodfonds Hendrik-Ido-Ambacht is opgericht
- Er was een informatiebijeenkomst over Duurzaamheid en Energie.
- De gemeente startte met een haalbaarheidsonderzoek naar de oprichting van een ondernemersfonds. In het najaar zijn met ondernemers de eerste oriënterende gesprekken gevoerd.
- De gemeente werkt aan het uitbreiden van communicatie naar ondernemers, met aandacht voor het inkoopbeleid.
- De stuurgroep Actieplan Lokale Economie en vertegenwoordiging van de samenwerkende partners, bespraken de voortgang op de uitvoering en bereidde het jaarplan 2020 voor.

Bomenbeleidsplan

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ Kwaliteit

De raad stelde op 3 december 2018 het Bomenbeleidsplan. Hier valt ook de groene kaart onder waarop de beschermwaardige bomen staan. Aan het eind van het plantseizoen (voorjaar 2020) gaan we evalueren. De uitkomsten hiervan bieden we medio 2020 aan de raad aan.

Detailhandelsvisie

Portefeuillehouder: André Flach

■ Kwaliteit

In mei 2019 stelde de gemeenteraad de nieuwe Detailhandelsvisie Hendrik-Ido-Ambacht 2019-2024 vast. We houden vast aan de huidige structuur van vier winkelcentra, waarbij we inzetten op compactere en levendige centra, elk met een eigen profiel.

De visie benadrukt ook het versterken van samenwerking met en tussen winkeliers, en profilering van de verschillende winkelcentra.

Ook geeft de visie aanbevelingen voor uitvoering. In september vond in de Detailhandelsraad overleg plaats over vertaling van de aanbevelingen. Hieruit zijn acties opgenomen in het Actieplan Lokale Economie. Met name het versterken van de samenwerking met vastgoedeigenaren verdient aandacht. Daarna kunnen we opbouwend werken aan het toekomstbestendig maken van de winkelgebieden.

Duurzame gemeentelijke gebouwen

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ Kwaliteit

We maken duurzame keuzes in het beheer en het onderhoud van gemeentelijke gebouwen. In 2019 kreeg het Baxhuis 104 zonnepanelen en witte dakbedekking om de opbrengst van de zonnepanelen te optimaliseren en de warmtelast te beperken. Ook is in het Baxhuis de standaardverlichting vervangen door duurzame ledverlichting.

Gebiedsvisie centrumgebied

Portefeuillehouder: André Flach

■ Kwaliteit

De raad stelde op 8 juli 2019 de ruimtelijke en functionele gebiedsvisie vast voor de grond aan de Graaf Willemlaan, tegenover De Schoof (waarop nu nog de oude Willem de Zwijgerschool staat en voorheen een bankgebouw stond). We stuurden verschillende marktpartijen de aanbestedingsvraag, waarmee we rekening hielden met het amendement om de partijen uit te dagen meer groen op te nemen in de uitwerking van het plan.

Lokaal actieplan duurzaamheid

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ **Kwaliteit**

De raad stelde in het vierde kwartaal van 2019 het actieplan duurzaamheid vast, dat goed bij onze gemeente past. Onder andere het Energieakkoord Drechtsteden, wat we samen met de andere Drechtstedengemeenten, de provincie, woningcorporaties, bedrijven en andere partijen opstelden, krijgt in het plan een lokale vertaling. Centraal zetten we in op:

- Energiebesparing.
- Het verbeteren van de luchtkwaliteit.
- Klimaatadaptatie.
- Biodiversiteit.
- Het verminderen van het restafval.

Onze ambitie is dat we samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties onze gemeente duurzamer maken.

- We streven ernaar fairtrade te zijn.
- We moedigen anderen aan om stappen te zetten.
- We ondersteunen goede voorbeelden en kansen vanuit de samenleving.
- We geven als gemeente zelf het goede voorbeeld.

Lokaal uitvoeringsprogramma wonen

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ **Kwaliteit**

De gemeenteraad stelde op 9 september 2019 de lokale woonvisie 'De blik vooruit' vast, die zich richt op een modern woningaanbod en waarin de ambities staan over wonen voor iedereen. De visie is het uitgangspunt voor het maken van de lokale prestatieafspraken met onze woningcorporaties, waarmee we de samenwerking in 2019 versterkten.

Omgevingswet

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

Startdatum: 09-02-2017

■ **Kwaliteit**

De Omgevingswet, waar een groot deel van de ambtelijke organisatie mee te maken krijgt, geldt waarschijnlijk vanaf 1 januari 2021 en bundelt de wetgeving en regels over ruimte, wonen, infrastructuur, natuur en water. Een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving richting minder regels, de balans tussen het beschermen en benutten van die fysieke leefomgeving.

- De raad stelde in januari 2019 het Koersdocument vast, met daarin onze doelen van de Omgevingswet.
- Op 11 juni is het Plan van Aanpak vastgesteld. Daarin staan de benodigde activiteiten en middelen.
- Eind november 2019 was er een startbijeenkomst met de organisatie om hen hierop voor te bereiden.

Grote beleidstrajecten niet voortvloeiend uit het Coalitieprogramma

Wat gaan we daar voor doen?

Landschapstafel IJsselmonde

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ Kwaliteit

In 2019 zijn vanuit de Landschapstafel veel subsidies toegekend aan gemeenten en particuliere initiatiefnemers. De (bijna) 2 miljoen euro die de provincie voor de periode 2016-2019 is toegekend, is zo goed als besteed.

Aan de Stichting bezoekerspunt Sophiapolder is een subsidie toegekend om het eiland toegankelijker te maken en te investeren in natuureducatie. De natuureducatie wordt opgezet samen met de Leerfabriek Dordrecht en is ook gericht op mensen met een taalachterstand.

Daarnaast is de visie 'Landschapspark IJsselmonde' door de Landschapstafel vastgesteld.

Verbonden partijen - ontwikkelingen

Wat gaan we daar voor doen?

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ)

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

Startdatum: 14-02-2017

■ Kwaliteit

- In 2019 maakte de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) een aantal ontwikkelingen door, waaronder de afronding van de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik (nu gemeente Vijfheerenlanden).
- Diverse opdrachtgevers hadden al in het najaar van 2018 de hoeveelheid VTH-taken (Vergunningsverlening, Toezicht en Handhaving) verruimd en/of extra expertisetaken bij de OZHZ belegd. De OZHZ bouwde daarom in 2019 de organisatie verder uit en vulde diverse vacatures in. Hiertoe werkte de OZHZ in 2019 met individuele jaarprogramma's waarvan het merendeel op schema lag.
- Tot slot zijn er diverse landelijke ontwikkelingen waar de OZHZ in 2019 bij aansloot:
  1. Omgevingswet
De OZHZ werkte nauw samen met alle ketenpartners in Zuid-Holland Zuid. De werkgroep 'Werkprocessen' bereidde werkafspraken voor over de inrichting van het vergunningenproces.
  2. PFAS
In de regio Zuid-Holland Zuid speelden de landelijke problemen veel minder door de regionale handreiking voor toepassing van PFOA-houdende grond uit 2018. Met de komst van een landelijk tijdelijk handelingskader voor PFAS-houdende grond zijn ook de problemen rond de reiniging van licht PFAS-houdende grond veelal opgelost.
  3. Programma Aanpak Stikstof (PAS)
Op initiatief van de OZHZ zijn met de omgevingsdiensten in Zuid-Holland afspraken gemaakt om hetzelfde om te gaan met vergunningaanvragen en ook wanneer stikstofdepositie wel of geen rol speelt in de procedure. Ook stelde OZHZ

een handelingsperspectief voor woningbouw (initiatieven tot maximaal 40 woningen) op en verspreidde het naar de gemeenten in Zuid-Holland Zuid.

4. Duurzaamheid

Vanaf 1 juli 2019 geldt de Informatieplicht Energie. Bedrijven zijn nu verplicht om hun energiebesparende maatregelen door te geven. OZHZ informeerde bedrijven hierover, maar adviseerde daarbij ook over kansen en besparingsmogelijkheden voor de korte en lange termijn. Daarnaast voerde OZHZ voor de gemeente een klimaatstresstest uit waarbij klimaatkwetsbaarheden zoals wateroverlast en hitte zijn getoond.

Wat mag het kosten ?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim.begrot.2019			Begrot.wijz.2019			Begrot.totaal 2019			Realisatie 2019			Saldo 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	-173	378	205	-4.261	3.403	-858	-4.434	3.781	-653	-4.678	3.871	-807	243	-90	154
3.1 - Economische ontwikkeling	0	324	324	0	23	23	0	347	347	0	348	348	0	-1	-1
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-6.102	6.102	0	960	-960	0	-5.142	5.142	0	-7.872	7.872	0	2.730	-2.730	0
3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-49	79	30	-6	0	-6	-55	79	24	-57	64	7	2	15	17
5.5 - Cultureel erfgoed	0	18	18	0	0	0	0	18	18	0	21	21	0	-4	-4
7.4 - Milieubeheer	0	660	660	0	92	92	0	752	752	-82	820	738	82	-68	14
8.1 - Ruimtelijke ordening	-22	269	247	0	21	21	-22	289	267	-3	268	265	-19	22	2
8.2 - Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-11.850	11.869	19	-9.561	9.505	-55	-21.411	21.374	-37	-10.119	10.383	264	-11.292	10.991	-301
8.3 - Wonen en bouwen	-440	987	547	2	104	106	-438	1.091	653	-1.041	1.090	49	603	1	603
Resultaat	-18.637	20.686	2.049	-12.866	12.187	-679	-31.503	32.873	1.371	-23.851	24.737	885	-7.651	8.137	485

Specificatie begrotingswijzigingen t/m raad december

Bron	Bedrag	Begrotingsrechtmatigheid voor:	Akkoord:
------	--------	--------------------------------	----------

Kadernota 2020	10		
Winternota 2019	100	Programma 2	Ja/nee
Diversen	-20		
Saldo begrotingswijzigingen	90		

Uitsplitsing van het eindresultaat naar lasten en baten (op basis van gewijzigd begroting)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim.begrot.2019	Begrot.wijz.2019	Begrot.totaal 2019	Realisatie 2019	Saldo 2019
Lasten					
0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	378	3.403	3.781	3.871	-90
3.1 - Economische ontwikkeling	324	23	347	348	-1
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.102	-960	5.142	7.872	-2.730
3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	79	0	79	64	15
5.5 - Cultureel erfgoed	18	0	18	21	-4
7.4 - Milieubeheer	660	92	752	820	-68
8.1 - Ruimtelijke ordening	269	21	289	268	22
8.2 - Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	11.869	9.505	21.374	10.383	10.991
8.3 - Wonen en bouwen	987	104	1.091	1.090	1
Totaal Lasten	20.686	12.187	32.873	24.737	8.137
Baten					
0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	-173	-4.261	-4.434	-4.678	243
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-6.102	960	-5.142	-7.872	2.730
3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-49	-6	-55	-57	2
7.4 - Milieubeheer	0	0	0	-82	82
8.1 - Ruimtelijke ordening	-22	0	-22	-3	-19
8.2 - Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-11.850	-9.561	-21.411	-10.119	-11.292
8.3 - Wonen en bouwen	-440	2	-438	-1.041	603
Totaal Baten	-18.637	-12.866	-31.503	-23.851	-7.651
Resultaat	2.049	-679	1.371	885	485

Toelichting financiële afwijkingen

Lasten

Beheer overige gebouwen en gronden

In 2019 is de gemeentewerf verkocht. De boekwaarde van de gemeentewerf van € 210.000 is ten laste van het investeringsbudget Grotenoord-Veerweg gebracht. De boekhoudkundige verwerking hiervan loopt via dit taakveld en staat zowel bij de uitgaven als de inkomsten geboekt (per saldo

neutraal). Van het werkkrediet Noordoevers van € 200.000 is per saldo € 55.000 nog niet uitgegeven. Ook hier zien we lagere kapitaallasten door verlaging van de rekenrente. En tot slot zijn er in 2019 minder uren gemaakt dan begroot, waardoor de toegerekende loonkosten op dit taakveld € 101.000 lager uitvallen.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Het saldo wordt veroorzaakt door verschillen tussen geraamde en werkelijke uitgaven en inkomsten binnen het project Ambachtsezoom. Bij de behandeling van de grex Bedrijvenpark Ambachtsezoom worden de verschillen verder gedetailleerd toegelicht.

Verwerving De Baak 12A

In de grex werd ervan uitgegaan dat de grondruil kosten neutraal (op hetzelfde moment) zou worden verwerkt. In de praktijk is in 2019 gebleken dat de verwerving van de gronden eerder diende plaats te vinden dan de verkoop. De uitgaven van ca. € 2.250.000 zijn nu in 2019 gedaan. Van de inkomsten is een bedrag van ca € 1.145.000 vooruit ontvangen. De rest van de inkomsten volgt op een later moment. In de grex verloopt deze transactie dus nog steeds (bijna, door rentelasten) kostenneutraal.

Verwerving De Baak 4

In de grex werd geen rekening gehouden met deze verwerving van ca. € 250.000. Dit betreft een overschrijding van de ramingen. Daar staat tegenover dat er veel kosten, risico's en onzekerheid met deze verwerving zijn weggenomen.

Voorbelasten

Op deze post is een overschrijding van ca. € 625.000,- op de raming. Voor het grootste deel wordt deze overschrijding veroorzaakt door veel extra werkzaamheden en forse vertraging in de uitvoering van de werkzaamheden door de uitspraak van de Rechtbank (vernietiging van de Waterveding van het Waterschap) en voor een deel betreft het verschuiving van de kosten.

Overig

Tegenover deze overschrijdingen staan ook enkele onderschrijdingen van in totaal ca. € 420.000. Lagere rentekosten veroorzaken een groot deel hiervan (ca. €170.000). Verder zijn het vooral verschuivingen van kosten in de tijd.

Milieubeheer

Een deel van de planvorming en acties uit het actieplan Duurzaamheid zijn later gestart en lopen door in 2020. Bij het besluit op de jaarrekening wordt voorgesteld het resterend bedrag van € 7.500 beschikbaar te stellen en te besteden in 2020. De ondersteuning van de projectorganisatie Aardgasvrij is per 1 januari 2019 overgegaan naar Bureau Drechtsteden. Voor de kosten van deze projectorganisatie is voor het jaar 2019 voor een bedrag van € 55.000 aan bijdragen van derden ontvangen. Dit bedrag is overgemaakt aan Bureau Drechtsteden en staat daarom zowel bij de uitgaven als de inkomsten geboekt (per saldo neutraal). In 2019 zijn kosten gemaakt voor de doorontwikkeling van een digitaal energieloket voor € 27.000. Voor deze uitgaven is een subsidie ontvangen van € 27.000 van de provincie Zuid-Holland (zie ook de toelichting onder de baten). Per saldo neutraal.

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Elk jaar wordt de grondexploitatie integraal herzien en vervolgens vastgesteld. De grondexploitatie 2019 is niet door de gemeenteraad vastgesteld maar de cijfers zijn wel opgenomen op de balans per 31-12-2018. Deze grondexploitatie dient daarom als uitgangspunt voor de verantwoording. In deze

toelichting worden de werkelijke uitgaven en inkomsten afgezet tegen de ramingen zoals opgenomen in de grondexploitatie.

Tabel Realisatie 2019

	Boekwaarde 1-1-2019	Begroting 2019	Werkelijk in 2019	Vershil	Boekwaarde 31-12-2019
UITGAVEN					
Plankosten en VTU	56.284.194	1.762.907	1.853.207	-90.300	58.137.401
Verwervingen	92.357.806	509.741	109.837	399.904	92.467.643
Sloop	3.549.407	85.401	51.244	34.157	3.600.651
Milieukosten	5.818.492	172.508	636.429	-463.921	6.454.222
Bouwrijp maken	24.330.371	2.845.487	3.552.670	-707.184	27.883.041
Woonrijp maken	25.646.087	2.174.393	2.735.352	-560.959	28.381.438
Groen/water	3.766.108	435.202	350.564	84.638	4.116.672
Openbare verlichting en brandkranen	2.027.907	150.738	550	150.188	2.028.457
Hoofdplanstructuur	27.802.349	0	0	0	27.802.349
Excessieve bovenwijks	11.709.601	0	0	0	11.709.601
Tijdelijk beheer en onderhoud	349.462	177.187	166.994	10.193	516.456
Infocentrum	670.734	0	0	0	670.734
Stortingen in reserve bovenwijks	1.965.354	0	0	0	1.965.354
Stortingen in reserve kunst	719.679	0	0	0	719.679
Niet verrekenbare BTW	1.113.316	0	0	0	1.113.316
Verkoopkosten	335.390	0	10.054	-10.054	345.443
Regionalisering	126.986	0	0	0	126.986
Overige goederen en diensten	1.984.153	250.000	9.301	240.699	1.993.453
Financieringslasten	48.401.324	722.550	554.703	167.847	48.956.026
Totaal UITGAVEN	308.958.719	9.286.114	10.030.904	-744.790	318.989.623
INKOMSTEN					
Woningbouw	185.550.471	9.444.699	2.959.583	6.485.116	188.510.054
Winkels/Horeca	8.371.815	0	0	0	8.371.815
Bijzondere bebouwing	636.662	0	0	0	636.662
Bijdrage VINEX	6.550.478	0	0	0	6.550.478
Overige subsidies en bijdragen	21.177.760	11.738.227	891.564	10.846.663	22.069.324
Overige opbrengsten	4.564.365	114.887	129.660	-14.773	4.694.025
Bijdrage marktpartijen	10.177.963	20.624	2.700	17.924	10.180.663
Renteopbrengsten	1.259.121	0	0	0	1.259.121

Totaal INKOMSTEN	238.288.634	21.318.438	3.983.508	17.334.930	242.272.142
Saldo nominaal	70.670.084	- 12.032.324	5.044.370	- 18.079.721	76.717.481

- Boekwaarde

Per 1 januari 2019 had de grondexploitatie De Volgerlanden een boekwaarde van € 70.670.084,-. Voor 2019 stond er € 9,3 miljoen aan uitgaven en € 21,3 miljoen aan inkomsten geraamd. In werkelijkheid is er in 2019 € 10,0 miljoen aan uitgaven en € 4,0 miljoen aan inkomsten gerealiseerd. De boekwaarde neemt hierdoor met € 6,0 miljoen toe tot € 76.717.481,-.

Planontwikkelingskosten en VTU (voorbereiding, toezicht en uitvoering)

De gerealiseerde plankosten zijn € 90.300,- hoger uitgevallen dan geraamd. Deze overschrijding wordt voor een groot deel veroorzaakt doordat er nog openstaande facturen uit 2018 in 2019 geboekt zijn. Verder zitten er binnen de plankosten nog diverse verschillen tussen de raming en realisatie, maar vallen deze verschillen tegen elkaar weg. Zo zijn de personeelskosten hoger uitgevallen omdat er extra capaciteit van de technisch tekenaar benodigd was. Ook de kosten voor stedenbouw zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Bij de uitwerking van het stedenbouwkundige plan van De Erfjes is het, door de ligging van het dorp en de doorkruising door het Perenlaantje, een uitdaging gebleken om een passende verkaveling en goede wijkontsluiting te maken. Ook dit heeft veel extra teken- en rekenwerk gekost. Verder zijn de kosten voor bestekken hoger uitgevallen dan geraamd, al betreft dit meer een verschuiving van kosten.

Daar staat tegenover dat de kosten voor landmeetkundige diensten lager uitgevallen zijn en dat verschillende reeds gegeven opdrachten nog niet (volledig) in rekening zijn gebracht.

Grondverwerving

Alle gronden zijn reeds verworven. Onderdeel van de laatste verwerving was een vergoeding van belastingschade (als onderdeel van de schadeloosstelling), welke als kostenpost voor 2019 was opgenomen. De eventuele belastingschade wordt echter pas bij de komende belastingaangifte inzichtelijk. Zodra het bedrag bekend is, zal deze worden vergoed.

Sloopkosten

De kosten voor de sloop van de kassen op de in 2018 verworven gronden, zijn lager uitgevallen dan geraamd.

Milieukosten

De gerealiseerde milieukosten zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Voor het grootste deel wordt de overschrijding veroorzaakt door de afvoer van met PFOA-vervuilde grond. Vanwege de afwezigheid van een landelijk normenkader moest deze grond tijdelijk in een depot binnen het plangebied worden opgeslagen en was het onbekend óf en tegen welke prijs de grond het plangebied uiteindelijk zou mogen verlaten. De uiteindelijke afvoerkosten zijn hoger uitgevallen dan geraamd. De in 2018 verworven gronden waren voor een deel met asbest verontreinigd. De kosten voor de saneringswerkzaamheden zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Daarnaast hebben er meer (aanvullende) onderzoeken plaatsgevonden, zowel als gevolg van PFAS- als de stikstofproblematiek.

Bouwrijp maken

De overschrijding van de geraamde kosten wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de kosten voor het bouwrijp maken van De Laantjes hoger zijn uitgevallen. Het uitgangspunt was om het leggen van de ondergrondse infrastructuur (riolering, kabels en leidingen) zoveel mogelijk gecombineerd uit te voeren. Bij de uitvoering is gebleken dat dit niet mogelijk was, waardoor de civieltechnische aannemer de huisaansluitingen van de riolering in een aparte werkgang moest maken.

Verder worden er ten behoeve van het bouwverkeer bouwstraten aangelegd. Er worden

verschillende projecten tegelijk gebouwd, waardoor er veel bouwverkeer verwacht wordt. Voor een goede wijkontsluiting is er een extra ontsluitingsweg aangelegd.

Een deel van de kosten voor het voorbelasten van De Straatjes is eerder gemaakt dan geraamd.

Woonrijp maken

De kosten voor woonrijp maken zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Voor een groot deel komt dit door het eerder uitvoeren van werkzaamheden. In 2019 is de reconstructie van de Jacobuslaan uitgevoerd, net als de aansluitingen van de Bongerd op de Krommeweg en de Elzengarde op de Sophialaan. De kosten voor deze werkzaamheden werden pas in 2020 verwacht. Voor het bouw- en woonrijp maken van De Laantjes is een gecombineerde opdracht verstrekt. Een deel van de woonrijpmaakkosten is daardoor eerder gemaakt.

Groenvoorziening

De aanleg van het groen en de speeltuinen in project Waterhof, en het groen aan de westzijde van project Stekelbaars zijn in 2019 afgerond. Deze kosten werden voor een deel pas in 2020 verwacht. Ook de aanleg van het speelterrein aan de Sophialaan-West, is grotendeels in 2019 uitgevoerd terwijl de kosten in 2020 geraamd stonden. Daar staat tegenover dat de groenaanleg van de Dorpsweide pas vanaf 2020 zal plaatsvinden. Ook de reeds verstrekte opdrachten voor het groenaanleg in Onder de Linden en Watervogels zijn nog niet volledig uitgevoerd.

Openbare verlichting en brandkranen

De geraamde kosten voor de aanleg van openbare verlichting en brandkranen zijn doorgeschoven naar 2020 en verder.

Tijdelijk beheer en onderhoud

De kosten voor beheer en onderhoud zijn in 2019 lager uitgevallen dan geraamd.

Verkoopkosten

Verkoopkosten worden geraamd onder 'Plankosten en VTU'. Een deel van de gemaakte verkoopkosten is in 2019 echter op verkoopkosten geboekt.

Overige goederen en diensten

In 2019 werd de eerste bijdrage aan de tijdelijke warmtevoorziening van het warmtenet verwacht. Deze bijdrage is nog niet gedaan maar doorgeschoven naar 2020.

Financieringslasten

Als gevolg van een afwijkend kasstroomverloop is de rente lager uitgevallen dan geraamd.

Grondverkoop woningbouw

De in 2019 gerealiseerde opbrengsten uit woningbouw zijn lager dan geraamd. Het overgrote deel van de inkomsten zou pas na 1 december gerealiseerd worden, wanneer de gronden in De Laantjes fase 1 bouwrijp zouden zijn. Door de stikstofproblematiek heeft de vergunningverlening echter vertraging opgelopen, waardoor de meeste omgevingsvergunningen niet tijdig vergund konden worden om nog in 2019 onherroepelijk te zijn. Dit laatste is voor veel projectontwikkelaars een voorwaarde om de gronden van de gemeente af te nemen. Daarnaast is het ook niet gelukt de gronden tijdig bouwrijp te krijgen. Alle opbrengsten zullen nu in het eerste (of uiterlijk het tweede) kwartaal van 2020 gerealiseerd worden. Daarnaast moeten er nog twee kavels op het Eiland overgedragen worden.

Overige subsidies en bijdragen

Net als de opbrengsten uit woningbouw zijn de exploitatiebijdragen van de woningen van De Laantjes fase 1 en twee kavels op het Eiland doorgeschoven naar 2020.

Overige opbrengsten

Dit betreffen onder andere de verkoop van reststroken en legesinkomsten voor de aanleg van nutsvoorzieningen. De legesinkomsten worden niet geraamd.

Bijdrage marktpartijen

Dit betreft de bijdrage in de kosten voor marketing en communicatie door projectontwikkelaars.

Een groot deel van de bijdragen die in 2019 ontvangen zijn, zijn onder grondopbrengsten woningbouw geboekt.

Baten

Beheer overige gebouwen en gronden

In 2019 is de gemeentewerf verkocht. De boekwaarde van de gemeentewerf van € 210.000 is ten laste van het investeringsbudget Grotenoord-Veerweg gebracht. De boekhoudkundige verwerking hiervan loopt via dit taakveld en staat zowel bij de uitgaven als de inkomsten geboekt (per saldo neutraal). Binnen het werkkrediet Noordoevers zijn de huurinkomsten € 33.000 hoger dan verwacht omdat als gevolg van vertraging binnen het project er over een langere periode huurinkomsten konden worden gegenereerd.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Het saldo wordt veroorzaakt door verschillen tussen geraamde en werkelijke uitgaven en inkomsten binnen het project Ambachtsezoom. Zie de toelichting onder de lasten. Bij de behandeling van de grex Bedrijvenpark Ambachtsezoom worden de verschillen verder gedetailleerd toegelicht.

Milieubeheer

Voor de kosten van de projectorganisatie Aardgasvrij is voor het jaar 2019 voor een bedrag van totaal € 55.000 aan bijdragen van derden ontvangen. Dit bedrag is uitbetaald aan Bureau Drechtsteden en staat daarom zowel bij de uitgaven als de inkomsten geboekt (per saldo neutraal). In 2019 is een subsidie ontvangen van € 27.000 van de provincie Zuid-Holland voor de doorontwikkeling van een digitaal energieloket.

Wonen en bouwen

Het aantal woningen wat is aangevraagd in 2019 tov de prognose (incl de vrije kavels in de Volgerlanden) is met 30% toegenomen. Daarnaast zijn een 2 omvangrijke projecten die gepland stonden voor 2020 al in 2019 aangevraagd en vergund (bijv. locatie Baan).

Programma 3 Buitenruimte

Wat willen we bereiken?

Programma 3

Wij vinden een prettige, schone en veilige omgeving belangrijk en daarom stelden we in 2019 een aantal plannen en visies vast die hier een relevante bijdrage aan leveren:

- Uitvoeringsprogramma Zwerfafval, met daarin acties als de landelijke opschoondag en afvalvrije scholen.
- Het Grondstoffenbeleidsplan, waarmee we inzetten op het stimuleren van afvalscheiding, verminderen van restafval en het reduceren van kosten.
- Met het vaststellen van het beleidsplan Openbare Verlichting is het startsein gegeven voor het verminderen van het energieverbruik voor openbare verlichting.

Acties programma 3

Wat gaan we daar voor doen?

Actieplan zwerfafval

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ Kwaliteit

In 2019 stelde het college het Zwerfafval-uitvoeringsplan 2019-2023 vast, het vervolg op het plan van 2008 -2018. In het nieuwe plan staan de volgende acties:

- Gescheiden afvalbakken in de buitenruimte.
- De landelijke opschoondag.
- De afvalvrije school.

Eind 2018 ontvingen we van Nedvang een zwerfafvalvergoeding, die we besteden aan de maatregelen die in het uitvoeringsplan staan.

Grondstoffenbeleidsplan

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ Kwaliteit

Op 9 september 2019 is door de raad het grondstoffenbeleidsplan vastgesteld. Er is een pilot uitgevoerd om het scheiden van etensresten te stimuleren via:

- Intensieve communicatie.
- Persoonlijke benadering.
- Aanbieden van een speciaal bakje.

Helaas blijken de meetbare effecten van de pilot te beperkt om deze aanpak in de hele gemeente in te zetten.

Speel- en groengebieden inrichten

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ Kwaliteit

Bij de invulling en herinrichting van de speel- en groengebieden worden bewoners, waaronder ouders en kinderen, via participatietrajecten gevraagd naar hun behoeften en wensen. In 2019 is gestart met de actualisatie van het speelruimteplan, waarin onderwerpen staan als duurzaamheid, natuur & milieu en toegankelijkheid.

Grote beleidstrajecten niet voortvloeiend uit het Coalitieprogramma

Wat gaan we daar voor doen?

Beleidsplan begraafplaatsen

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ Kwaliteit

De actualisatie van het beleidsplan Begraven is in 2019 voorbereid en opgesteld.

Beleidsplan Openbare Verlichting

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ Kwaliteit

Het beleidsplan Openbare Verlichting 2020-2024 is in 2019 aangeboden aan de commissie en de gemeenteraad. De belangrijkste thema's zijn duurzaamheid, beheer en smart. We kiezen voor (slimme) ledarmaturen in de openbare ruimte. In 2020 starten we met de uitvoer van het plan.

Gemeentelijk rioleringsplan

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ Kwaliteit

- De maatregelen aan riolering zijn volgens de opgave van het GRP uitgevoerd.
- Het Rioolbeheerplan 2019-2023 en het Incidentenplan Riolering door het college vastgesteld.
- Een nieuw baggerplan is door de raad vastgesteld.

Wat mag het kosten ?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim.begrot.2019			Begrot.wijz.2019			Begrot.totaal 2019			Realisatie 2019			Saldo 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
2.1 - Verkeer en vervoer	-127	3.906	3.778	-475	137	-338	-603	4.043	3.440	-567	3.021	2.454	-36	1.022	986
2.5 - Openbaar vervoer	0	125	125	0	18	18	0	143	143	0	122	122	0	20	20
5.73 - Groen en waterhuishouding	0	1.932	1.932	0	159	159	0	2.091	2.091	0	1.935	1.935	0	156	156
7.2 - Riolering	-2.315	2.000	-314	0	14	14	-2.315	2.014	-300	-2.342	2.009	-333	27	5	32
7.3 - Afval	-3.691	3.663	-28	-321	715	394	-4.012	4.378	366	-3.954	4.310	356	-58	68	10
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	-509	505	-4	-16	-29	-45	-525	476	-49	-603	522	-81	77	-46	31
8.13 - RO Vastgoedregistratie	0	189	189	0	0	0	0	189	189	0	196	196	0	-7	-7
Resultaat	-6.643	12.320	5.678	-812	1.013	201	-7.455	13.334	5.879	-7.465	12.115	4.649	11	1.219	1.230

Specificatie begrotingswijzigingen t/m raad december

Bron	Bedrag	Begrotingsrechtmatigheid voor:	Akkoord:
------	--------	--------------------------------	----------

Kadernota 2020	10		
Winternota 2019	100	Programma 3	Ja/nee
Diversen	-20		
Saldo begrotingswijzigingen	90		

Uitsplitsing van het eindresultaat naar lasten en baten (op basis van gewijzigd begroting)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim.begrot. 2019			Begrot. wijz. 2019			Begrot. totaal 2019			Realisatie 2019			Saldo 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Lasten															
2.1 - Verkeer en vervoer	0	3.906	3.906	0	137	137	0	4.043	4.043	0	3.021	3.021	0	1.022	1.022
2.5 - Openbaar vervoer	0	125	125	0	18	18	0	143	143	0	122	122	0	20	20
5.73 - Groen en waterhuishouding	0	1.932	1.932	0	159	159	0	2.091	2.091	0	1.935	1.935	0	156	156
7.2 - Riolering	0	2.000	2.000	0	14	14	0	2.014	2.014	0	2.009	2.009	0	5	5
7.3 - Afval	0	3.663	3.663	0	715	715	0	4.378	4.378	0	4.310	4.310	0	68	68
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	0	505	505	0	-29	-29	0	476	476	0	522	522	0	-46	-46
8.13 - RO Vastgoedregistratie	0	189	189	0	0	0	0	189	189	0	196	196	0	-7	-7
Totaal Lasten	0	12.320	12.320	0	1.013	1.013	0	13.334	13.334	0	12.115	12.115	0	1.219	1.219
Baten															
2.1 - Verkeer en vervoer	-127	0	-127	-475	0	-475	-603	0	-603	-567	0	-567	-36	0	-36
7.2 - Riolering	-2.315	0	-2.315	0	0	0	-2.315	0	-2.315	-2.342	0	-2.342	27	0	27
7.3 - Afval	-3.691	0	-3.691	-321	0	-321	-4.012	0	-4.012	-3.954	0	-3.954	-58	0	-58
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	-509	0	-509	-16	0	-16	-525	0	-525	-603	0	-603	77	0	77
Totaal Baten	-6.643	0	-6.643	-812	0	-812	-7.455	0	-7.455	-7.465	0	-7.465	11	0	11
Resultaat	-6.643	12.320	5.678	-812	1.013	201	-7.455	13.334	5.879	-7.465	12.115	4.649	11	1.219	1.230

Toelichting financiële afwijkingen

Lasten

Verkeer en vervoer

Er zijn voornamelijk twee oorzaken voor het verschil tussen begroot en werkelijk. Bij groot onderhoud wegen zijn er projecten doorgeschoven naar 2020. Het geld wat we in 2019 niet uitgegeven hebben gaat naar de reserve wegen zodat deze projecten wel in 2020 uitgevoerd kunnen worden.

Daarnaast zijn er vervangingsinvesteringen voor lichtobjecten uitgesteld in afwachting van het vervangingsplan in 2020.

Openbaar groen

Het verschil tussen begroot en werkelijk kent ook bij openbaar groen 2 oorzaken. Voor het baggeren duurde de aanbesteding langer dan verwacht waardoor werkzaamheden op zijn geschoven naar 2020. Daarnaast zijn er minder uren geschreven op taakveld openbaar groen dan begroot.

Afval

We hebben subsidie gekregen voor zwerfvuil. Deze hebben we echter niet volledig kunnen gebruiken waardoor de kosten voor zwerfvuil lager zijn dan begroot. Dezelfde onder uitputting is ook zichtbaar aan de batenkant. Daarnaast zijn er lagere rentelasten op investeringen vanwege de lagere omslagrente dan begroot.

Baten

Afval

We hebben deels lagere baten opgenomen voor de subsidie zwerfafval ten opzichte van begroot omdat er minder kosten hiervoor waren gemaakt dan begroot. Daarnaast hebben we minder gelden van Nedvang ontvangen.

Begraafplaatsen en crematoria

Er zijn meer uitvaarten geweest dan begroot. Daarnaast hebben rechthebbende eind 2019 een brief gekregen over de administratiekosten bij het betalen van het jaarlijks onderhoud. Dit heeft voor meer afkoop onderhoudskosten gezorgd dan begroot.

Programma 4 Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen

Wat willen we bereiken?

Programma 4

In 2019 verscheen er een nieuw handhavingsplan, waarin staat hoe we de komende jaren handhaving voor een veilige gemeente gaan versterken.

Ook gingen we verder met de acties uit het beleidsplan Integrale Veiligheid.

In de regio Drechtsteden werken we nu anders samen; de uitvoering van de ruimtelijk-economische ambities leidde tot de verantwoordelijkheid van de zeven gemeenten.

Acties programma 4

Wat gaan we daar voor doen?

Beleidsplan Integrale Veiligheid

Portefeuillehouder: Jan Heijkoop

■ **Kwaliteit**

Het meerjarig beleidsplan Integrale Veiligheid heeft een uitvoeringstermijn van 2018 tot en met 2021. Een aantal thema's is inmiddels klaar:

- De actualisatie van het incidentbestrijdingsplan rioleringen.
- De implementatie van handhaving DOR (Digitaal Opkoop Register).
- Het beleid rondom het sluiten van drugspannen.

Ook zijn we in 2019 gestart met een aantal thema's:

- Aanpak van verwarde personen
- Professionaliseren van buurtpreventie
- Wervingscampagne voor vrijwilligers brandweer.

De uitvoering van het beleidsplan ligt op schema.

Bestedingsplan CAI gelden

Portefeuillehouder: André Flach

■ **Kwaliteit**

Van de Stichting CAI Fonds hebben we geld gekregen voor verschillende projecten. In 2019 hebben wij grotendeels van deze projecten afgerond, zoals het Baxfit en de trapveldjes. Daarnaast zijn we in gesprek gegaan met de Stichting CAI Fonds voor nieuwe projecten.

Dienstverleningsconcept

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ **Kwaliteit**

De verbetering en uitbreiding van de online-dienstverlening is en blijft een belangrijk speerpunt. Zo gaat er veel aandacht naar online-klantreizen. Hiermee helpen wij onze inwoners in één keer alle relevante producten en diensten te regelen. Gaat iemand verhuizen, dan wordt deze inwoner gevraagd of hij/zij een huisdier heeft en zich dus soms ook moet aanmelden voor de hondenbelasting.

We zoeken naar nieuwe digitale mogelijkheden. In 2019 hebben we de mogelijkheden van een chatbot verkend. Een chatbot is een robot die ingezet kan worden bij chatberichten en nieuwe identiteitsmiddelen. Mogelijk kan ook blockchain, de technologie die gebruikt wordt voor de bitcoin, de online-dienstverlening verder verbeteren.

Naast alle nieuwe, digitale mogelijkheden houden we ook rekening met onze inwoners die moeite hebben met deze vorm van dienstverlening,. Daarom hebben we in 2019 concepten onderzocht, waarbij digitale aanvragen gestimuleerd worden, maar inwoners die hierbij ondersteuning nodig hebben, gastvrij en goed geholpen worden. In het gemeentehuis of, indien gewenst of nodig, thuis.

Drugsnota actualiseren

Portefeuillehouder: Jan Heijkoop

■ **Kwaliteit**

De nieuwe drugsnota wordt in 2020 geactualiseerd; we bieden de nota in 2020 aan de raad aan.

Handhavingsplan

Portefeuillehouder: Jan Heijkoop

■ **Kwaliteit**

In 2019 hebben we een nieuw handavingsplan opgesteld, het college stemde hiermee in november 2019 in.

Participatienota

Portefeuillehouder: Ralph Lafleur

■ **Kwaliteit**

In het najaar van 2019 zijn we samen met een afvaardiging van raadsleden een traject gestart dat bouwstenen moet opleveren voor onze nieuwe participatienota. In deze nota leggen we de uitgangspunten vast en geven we aan wat participatie voor ons betekent. We gaan op zoek naar een heldere en duidelijke beleidslijn. Een werkwijze die concrete handvatten geeft om de samenwerking tussen inwoners, ondernemers, organisaties, het college en de raad vorm te geven.

Visie op regionale samenwerking en Nota verbonden partijen

Portefeuillehouder: André Flach

■ **Kwaliteit**

Het rapport van Deetman leidde tot nieuwe ontwikkelingen in de regio Drechtsteden. In de gemeenten werd draagvlak gevonden voor het voortzetten van de samenwerking op het sociaal domein, bedrijfsvoering en externe betrekkingen.

Er is daarnaast een nieuw spoor ontstaan over de ruimtelijk-economische ambities. De realisatie hiervan (de Groeiagenda) komt nu nadrukkelijk onder de verantwoordelijkheid van de zeven gemeenten. Niet lang na besluitvorming over het rapport van Deetman is echter een discussie ontstaan over de samenwerking op het sociaal domein. Dit gebeurde mede na een motie hierover, die in de raad van Dordrecht is aangenomen.

Omdat wij het belangrijk vinden eerst meer zicht te hebben op de effecten van de vernieuwde samenwerking en mogelijke ontwikkelingen op het sociaal domein, zijn wij in 2019 nog niet gestart met de actualisering van de Visie op regionale samenwerking en de Nota verbonden partijen.

Grote beleidstrajecten niet voortvloeiend uit het coalitieprogramma

Wat gaan we daar voor doen?

Informatieveiligheid

Portefeuillehouder: Jan Heijkoop

■ Kwaliteit

Via de Ensia zelfevaluatie rapporteren wij over de stand van de informatiebeveiliging op vele gebieden, zoals op de systemen die gebruikt worden voor de persoonsgegevens bij burgerzaken, sociale dienst en belastingdienst. Deze gegevens worden aangeleverd bij de toezichthoudende instanties. Ook bevat de Ensia een deel waarop een zelfevaluatie wordt uitgevoerd op allerlei andere gebieden zoals organisatie, facilitaire zaken, inkoop, privacy, enz. In 2019 is een groot deel van de verbeterpunten die in 2018 zijn geconcludeerd opgelost.

Wat mag het kosten ?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim.begrot.2019			Begrot.wijz.2019			Begrot.totaal 2019			Realisatie 2019			Saldo 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 - Bestuur	213	1.887	2.100	-213	200	-13	0	2.087	2.087	-2	2.087	2.085	2	1	3
0.10 - Mutaties reserves	-1.197	36	-1.161	-5.000	4.940	-60	-6.197	4.976	-1.221	-5.904	5.953	48	-293	-977	-1.270
0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	690	690	0	-690	-690	0	0	0	0	1.604	1.604	0	-1.604	-1.604
0.2 - Burgerzaken	-432	1.037	605	0	40	40	-432	1.077	645	-393	1.073	680	-40	4	-35
0.4 - Overhead	-10	6.027	6.017	-13	-655	-668	-23	5.372	5.349	-251	5.267	5.017	228	104	332
0.5 - Treasury	-663	-148	-811	-78	-101	-179	-741	-249	-990	-912	328	-584	171	-577	-407
0.61 - OZB woningen	-3.705	39	-3.667	-105	2	-103	-3.810	41	-3.770	-3.878	86	-3.792	68	-45	23
0.62 - OZB niet-woningen	-1.566	155	-1.411	-37	7	-30	-1.603	162	-1.441	-1.580	188	-1.392	-23	-26	-49
0.64 - Belastingen overig	-677	10	-667	-20	-1	-21	-697	9	-688	-715	19	-696	19	-10	9
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-34.798	-571	-35.370	-1.734	571	-1.162	-36.532	0	-36.532	-36.688	0	-36.688	156	0	156
0.8 - Overige baten en lasten	-12	1.343	1.331	0	-906	-906	-12	437	425	-169	402	233	157	35	192
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	0	1.880	1.880	0	-89	-89	0	1.791	1.791	-6	1.774	1.768	6	17	23
1.2 - Openbare orde en veiligheid	-39	367	328	20	73	93	-19	441	422	-25	392	367	6	49	55
Resultaat	-42.886	12.751	-30.136	-7.180	3.392	-3.787	-50.066	16.143	-33.923	-50.523	19.173	-31.351	457	-3.030	-2.572

Specificatie begrotingswijzigingen t/m raad december

Bron	Bedrag	Begrotingsrechtmatigheid voor:	Akkoord:
Kadernota 2020	10		
Winternota 2019	100	Programma 4	Ja/nee
Diversen	-20		
Saldo begrotingswijzigingen	90		

Uitsplitsing van het eindresultaat naar lasten en baten (op basis van gewijzigd begroting)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prim.begrot.2019	Begrot.wijz.2019	Begrot.totaal 2019	Realisatie 2019	Saldo 2019
Lasten					
0.1 - Bestuur	1.887	200	2.087	2.087	1
0.10 - Mutaties reserves	36	4.940	4.976	5.953	-977
0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten	690	-690	0	1.604	-1.604
0.2 - Burgerzaken	1.037	40	1.077	1.073	4
0.4 - Overhead	6.027	-655	5.372	5.267	104
0.5 - Treasury	-148	-101	-249	328	-577
0.61 - OZB woningen	39	2	41	86	-45
0.62 - OZB niet-woningen	155	7	162	188	-26
0.64 - Belastingen overig	10	-1	9	19	-10
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-571	571	0	0	0
0.8 - Overige baten en lasten	1.343	-906	437	402	35
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	1.880	-89	1.791	1.774	17
1.2 - Openbare orde en veiligheid	367	73	441	392	49
Totaal Lasten	12.751	3.392	16.143	19.173	-3.030
Baten					
0.1 - Bestuur	213	-213	0	-2	2
0.10 - Mutaties reserves	-1.197	-5.000	-6.197	-5.904	-293
0.2 - Burgerzaken	-432	0	-432	-393	-40
0.4 - Overhead	-10	-13	-23	-251	228
0.5 - Treasury	-663	-78	-741	-912	171
0.61 - OZB woningen	-3.705	-105	-3.810	-3.878	68
0.62 - OZB niet-woningen	-1.566	-37	-1.603	-1.580	-23

0.64 - Belastingen overig	-677	-20	-697	-715	19
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-34.798	-1.734	-36.532	-36.688	156
0.8 - Overige baten en lasten	-12	0	-12	-169	157
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	-6	6
1.2 - Openbare orde en veiligheid	-39	20	-19	-25	6
Totaal Baten	-42.886	-7.180	-50.066	-50.523	457
Resultaat	-30.136	-3.787	-33.923	-31.351	-2.572

Toelichting financiële afwijkingen

Lasten

Overhead

Op kantoorartikelen is er € 50.000 over. Op digitale media, hard en software is er een bedrag van € 25.000 over. Op de bijdrage aan het SCD hebben we een tekort van € 50.000. Het restant wordt veroorzaakt door vacatures.

Treasury

Op de kortlopende leningen is nog altijd sprake van een negatieve rente. In 2018 is € 70.000 ontvangen door het aangaan van korte leningen.

Voor het saldo op treasury wordt verder verwezen naar de renteberekeningen in de paragraaf Financiering van de jaarstukken.

Mutaties reserves 977.000

Op dit taakveld vinden alle mutaties op de reserves plaats. Alle vermeerderingen en verminderingen staan gespecificeerd in deel III 'jaarrekening'.

-

Baten

Overhead

Detachering van diverse medewerkers heeft een voordeel opgeleverd van € 181.000.

OZB woningen

De verkoopprijzen van woningen stijgen erg hard. Voor de aanslagen 2019 is rekening gehouden met een stijging van 7,5% terwijl de werkelijke stijging uitkwam op 8,1%.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Na berekening van de decembercirculaire geeft de algemene uitkering een voordeel van € 150.000.

Overige baten en lasten

De voorziening voormalig personeel is vrijgefallen. De balanspost dubieuze debiteuren hebben we opgehoogd.

Mutaties reserves

Op dit taakveld vinden alle mutaties op de reserves plaats. Alle vermeerderingen en verminderingen staan gespecificeerd in deel III 'jaarrekening'.